

Motion till riksdagen 2012/13:So318

av **Penilla Gunther (KD)**

Stöd till mans- och kvinnojourer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av socialtjänstlagen så att kvinno- och mansjourerna får långsiktiga villkor för sin verksamhet.

Motivering

Kvinnojoursrörelsen startade i mitten av 1970-talet och de första kvinnojourerna bildades 1978. Under 1980-talet fortsatte rörelsen att växa. 1984 bildades Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (Roks) som i dag har runt 100 medlemsjourer. 1996 bildades Sveriges kvinnojourers riksförbund (SKR) av 16 kvinnojourer. Organisationen har i dag ett 60-tal medlemsjourer. Antalet jourer i Sverige (inklusive tjejjourer) har således vuxit från 2 till cirka 160 på 30 år. Den svenska kvinnojoursrörelsen har under många år varit en drivande kraft när det gäller att bilda opinion och att synliggöra mäns våld mot kvinnor.

Enligt socialtjänstlagen har kommunerna en skyldighet att ge stöd och hjälp till våldsutsatta kvinnor och barn som lever med våld. Många kommuner saknar egenfinansierad kvinnojoursverksamhet och de flesta jourer drivs ideellt. Kvinnojourerna gör med andra ord ett betydelsefullt arbete för att skydda, stödja och hjälpa våldsutsatta kvinnor och deras barn, till exempel genom skyddat boende, stödsamtal och olika gruppverksamheter.

De lokala kvinnojourerna är, liksom tjejjourerna, självständiga från riksorganisationerna, vilket innebär att det kan finnas stora skillnader jourerna emellan. Exempelvis har vissa kvinnojourer anställd personal, kontor och telefonjour dygnet runt, medan andra har begränsade telefontider och endast ideellt arbetande jourkvinnor. Även den teoretiska basen för arbetet, det vill säga förklaringarna till mäns våld mot kvinnor, kan skilja sig åt liksom vilken beredskap och kunskap jourerna har för att ta emot exempelvis kvinnor som

Fel! Okänt namn på

utsatts för våld i samkönade relationer. Oavsett skillnaderna vilar en stor del av kvinnojoursverksamheten på de enskilda medlemmarnas frivilliga, ideella och oavlönade arbete.

De ekonomiska förutsättningarna för landets kvinnojourer skiljer sig också åt dramatiskt. Sammanställningar från SKR visar att det är stor skillnad mellan vilket kommunalt stöd kvinnojourerna får. Exempelvis fick kvinnojouren i Värnamo kommun cirka 230 000 kronor i verksamhetsstöd av kommunen 2011, medan en jämnstor kommun som Västervik endast anslog 30 000 kronor till kommunens enda kvinnojour. Det är svårt att tänka sig att behovet av en kvinnojour skulle vara så dramatiskt mycket mindre i Västervik än i Värnamo.

Enligt statistik från Roks upplever cirka 65 procent av deras medlemsjourer att det största problemet när det gäller den ekonomiska finansieringen är en stor osäkerhet kring kommande bidrag. De uppger också att det saknas långsiktighet i de ekonomiska stöd som ges.

Regeringen har nyligen gett Socialstyrelsen i uppdrag att fördela de statliga medlen till kvinnojourerna för att säkerställa en mer jämlik och långsiktig fördelning runt om i landet. Tidigare har länsstyrelserna fördelat medlen, vilket har gett stora skillnader i hur stödet fördelas. Förändringen från regeringens sida är positiv och skapar förhoppningsvis både större förutsägbarhet i det ekonomiska stödet och en mer rättvis fördelning. Samtidigt vet vi att kommunerna måste skjuta till pengar för att verksamheterna ska kunna överleva. Många kvinnojourer utför samtidigt ett ovärderligt arbete i kommunen och utför många "gratistjänster" åt kommunernas socialtjänst.

Därför är det av största vikt att kommunerna tar sitt ansvar och ser till att kvinnojourerna har tillräcklig och långsiktig finansiering. Stödet till kvinnojourerna får inte vara en post som är i farozonen varje år budgeten ska läggas.

Regeringens utredning fastslår också att det i dag är svårt att samordna mellan kommuner då det ibland behövs skyddat boende för kvinnor i annan kommun. De ideella organisationerna är i princip de enda som har kontaktnät för detta. Här måste kommunerna bli bättre på att samarbeta med sina grannkommuner för att säkerställa behovet av boenden för de utsatta kvinnor som inte är säkra i sina hemkommuner.

Sveriges Mansjourers Riksförbund, SMR, är ett förbund för Sveriges mansjourer. Cirka sju mansjourer i landet är anslutna till förbundet. De arbetar för att hjälpa utsatta män och för att verka opinionsmässigt för mansjourernas gemensamma intressen. De ges dock inget statligt stöd från Socialstyrelsen, vilket kvinnojourernas organisationer får.

Kvinnofridsarbetet behövs och kommer att behövas i framtiden, likaväl som män kan uppleva våld i nära relationer och därmed behöva stöd och hjälp. Till exempel drabbas även unga män av hedersrelaterat våld. Därför är det av största vikt att kommunerna tar sitt långsiktiga ekonomiska ansvar och ger dessa verksamheter den uppmärksamhet och det stöd de förtjänar och som de utsatta kvinnorna och männen inte kan vara utan.

Om regeringens mål om minskning av våld i nära relationer ska uppnås, behöver kommunerna i högre utsträckning än i dag ta ansvar för sina delar. I syfte att uppnå en mer långsiktig tilldelning av offentliga medel bör regering-

Fel! Okänt namn på

en därför anpassa socialtjänstlagen, som reglerar kommunernas ansvar för arbetet kring våld i nära relationer, så att kvinno- och mansjourerna får besked om stöd till sin verksamhet för flera år i taget.

Stockholm den 3 oktober 2012

Penilla Gunther (KD)